

**มาตรฐานคณะกรรมการกำกับดูแล
การดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์
ของสถานที่ดำเนินการ (มตกส.)**

บรรยายโดย ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.จอมจิน จันทรสกุล

วันเสาร์ที่ 17 มีนาคม 2561

ณ โรงแรมคาวาลี คาซ่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เหตุผลที่ต้องมี คกส. และมาตรฐาน คกส. :

- ❖ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๓ ของพระราชบัญญัติ สัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. 2558 ที่กำหนดให้ ผู้รับผิดชอบสถานที่ดำเนินการต้องจัดให้มี คกส.
- ❖ เนื่องจาก คกส. มีหน้าที่ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการ ปฏิบัติหลายประการ จึงจำเป็นที่จะต้องกำหนด มาตรฐาน คกส. ไว้ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่าง ถูกต้องและมีประสิทธิภาพสูง

มตทส แบ่งเป็น 2 หมวด:

---

1. หมวด สถาบัน

เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับสถาบันว่า สถาบันจะต้องทำอะไรบ้าง

2. หมวด คกส.

เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับ คกส. ว่า คกส. จะต้องเป็นอย่างไร และต้องทำอะไรบ้าง

หมวดสถาบัน :

ข้อ	ข้อกำหนด	ตัวชี้วัด
1.1	สถาบันต้องกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ ประกาศ และวิธีปฏิบัติให้สอดคล้องกับจรรยาบรรณการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ มาตรฐาน แผน นโยบายของประเทศ และ พ.ร.บ. สัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ พร้อมทั้งประกาศเผยแพร่	<p>1. มีนโยบาย/ กฎ/ ระเบียบ/ ประกาศ/และวิธีปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับ จรรยาบรรณการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ มาตรฐาน แผน นโยบายของประเทศ และ พ.ร.บ. สัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ผู้ใช้สัตว์ต้องมีใบอนุญาตผู้ใช้สัตว์ ■ ผู้ใช้สัตว์ต้องยึดถือปฏิบัติตามจรรยาบรรณฯ ■ ผู้ใช้สัตว์ต้องเสนอโครงการที่ใช้สัตว์ให้ คกส. พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน จึงจะดำเนินการโครงการได้ ■ การเลี้ยงและใช้สัตว์ต้องดำเนินการภายในสถานที่ที่กำหนด / ข้อกำหนดในการใช้สัตว์นอกหน่วยงานหรือผู้ใช้สัตว์นอกหน่วยงานเข้ามาใช้สถานที่ ■ นักศึกษา (กรณีมีนักศึกษา) ผู้ใช้สัตว์ต้องผ่านการอบรมจรรยาบรรณฯ ก่อนการใช้สัตว์ ■ มีระเบียบการอุทธรณ์ ร้องเรียน กรณีที่มีปัญหา และระเบียบการพิจารณาการอุทธรณ์ข้อร้องเรียน

หมวดสถาบัน :

1.1

สถาบันต้องกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ ประกาศ และวิธีปฏิบัติให้สอดคล้องกับจรรยาบรรณการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ มาตรฐาน แผน นโยบาย ของประเทศ และ พ.ร.บ. สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ พร้อมทั้งประกาศเผยแพร่

2. มีแผนพัฒนาการเลี้ยงและใช้สัตว์ฯ และงบประมาณรายปี และระยะยาว มุ่งสู่มาตรฐานสากล
3. หลักฐานการเผยแพร่ โดยหนังสือเวียน/ ลงใน intranet / ลงใน website ของหน่วยงาน

หมวดสถาบัน :

1.2 สถาบันต้องกำหนดให้มี คกส. ที่สอดคล้องกับ พ.ร.บ. สัตว์เพื่องานทาง วิทยาศาสตร์ 2558 และให้อำนาจ คกส. ในการ พิจารณาวินิจฉัยการ กระทำผิดจรรยาบรรณ และการยุติโครงการ	1. มีประกาศแต่งตั้ง คกส. ที่กำหนดวาระของ คณะกรรมการ ลงวันที่ที่ประกาศ ลงนาม ผู้บริหาร 2. มีระเบียบการแต่งตั้งและสรรหา คกส. (ต้อง ระบุให้ชัดเจนสำหรับกรรมการ เช่นไม่เคยถูก พักใช้ใบอนุญาต ฯลฯ) 3. มีองค์ประกอบตามมาตรฐาน มคกส. โดย ครบถ้วนเหมาะสม โดยมีจำนวนไม่น้อยกว่าที่ กำหนดใน มคกส. 4. มีการกำหนดหน้าที่ของ คกส. ไว้ครบถ้วน ชัดเจน ตามมาตรฐาน มคกส.

หมวดสถาบัน :

1.2 สถาบันต้องกำหนดให้มี คกส. ที่สอดคล้องกับ พ.ร.บ. สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ 2558 และให้อำนาจ คกส. ในการพิจารณา วินิจฉัยการกระทำผิด จรรยาบรรณและการ ยุติโครงการ

5. มีการกำหนดให้ คกส. มีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) อนุมัติหรือไม่อนุมัติ หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไข ข้อเสนอโครงการขอใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์

(2) แก้ไข ระงับ ยับยั้ง หรือยุติโครงการ

(3) วินิจฉัยการกระทำผิดจรรยาบรรณ

(4) เสนอแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อช่วยพิจารณาโครงการตามความจำเป็นและเหมาะสม

6. มีการกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการ กรณีมีผู้กล่าวหาหรือมีหลักฐานเชื่อได้ว่า มีผู้ไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเลี้ยงและใช้สัตว์ของสถาบัน หรือไม่ปฏิบัติตามที่เขียนไว้ในโครงการฯ หรือไม่ปฏิบัติให้สอดคล้องกับจรรยาบรรณฯ

หมวดสถาบัน :

1.3

สถาบันต้องสนับสนุนการดำเนินงานของ คกส. ทุกรูปแบบ

1. จัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานของ คกส. และการดำเนินการพัฒนาการเลี้ยงและใช้สัตว์ของสถาบันให้มีสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากร ให้ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับแผนพัฒนาการเลี้ยงและใช้สัตว์ของหน่วยงาน (ดูสถานที่ layout ของอาคาร รายการวัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และการจัดการการเลี้ยงและใช้สัตว์)
2. จัดให้มีสถานที่และวัสดุอุปกรณ์เพื่อการดำเนินงานของ คกส. และมีสถานที่และวัสดุอุปกรณ์เพื่อการบริหารจัดการสำนักงานเกี่ยวกับการเลี้ยงและใช้สัตว์ฯ

หมวดสถาบัน :

1.3

สถาบันต้อง
สนับสนุนการ
ดำเนินงานของ คกส.
ทุกรูปแบบ

3. จัดให้มีบุคลากรเพื่อการดำเนินงานของ คกส. และการเลี้ยงและใช้สัตว์ฯ ทั้งในด้านจำนวนอัตรากำลัง และการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง (ดูtraining program ดูกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร)
4. สถาบันได้รับรายงานการดำเนินงานของ คกส.และตอบสนองต่อคำขอและข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินการของ คกส.และการพัฒนาการเลี้ยงและใช้สัตว์ฯ
5. ควรกำหนดให้มีค่าตอบแทน หรือ ภาระงานของ คกส. เพื่อตอบแทนการดำเนินงานของ คกส.

หมวด คกส. :

2.1 คกส. ต้องมีองค์ประกอบ
กรรมการ ตามจำนวน
คุณสมบัติ และอำนาจ
หน้าที่ ตามที่สถาบัน
กำหนด

- คกส. ต้องมีองค์ประกอบไม่น้อยกว่า 7 คน และมีคุณสมบัติ ดังนี้
1. ผู้รับผิดชอบสถานที่ดำเนินการ หรือผู้ที่ผู้รับผิดชอบสถานที่ดำเนินการมอบหมาย หรือผู้บริหารสถาบัน เป็นประธาน
  2. สัตวแพทย์ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเลี้ยงและใช้สัตว์
เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 1 คน
  3. ผู้ที่มีประสบการณ์การวิจัยที่ใช้สัตว์ ไม่น้อยกว่า 2 คน
  4. ผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการเลี้ยงและใช้สัตว์ฯ ผู้ทรงคุณวุฒิ
และ/หรือผู้เชี่ยวชาญสาขาอื่นที่ครอบคลุมงาน เช่น นัก
สถิติ นักเคมี นักคอมพิวเตอร์ฯลฯ เป็นกรรมการไม่น้อย
กว่า 1 คน
  5. มีผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับสาขาวิทยาศาสตร์ หรือ ผู้ที่ไม่สังกัด
สถาบันเป็นกรรมการ ไม่น้อยกว่า 1 คน (อาจเป็นบุคคล
เดียวกันก็ได้)
  6. ผู้กำกับดูแลสถานที่ดำเนินการเป็นกรรมการและเลขานุการ

*** หมายเหตุ ข้อ 2.1

- ❖ ในกรณีที่สถานที่ดำเนินการต่อสัตว์ มีการดำเนินการต่อสัตว์เฉพาะสัตว์ชนิด แมลง แมง หอย หมึก ปู หรือกุ้ง เท่านั้น อนุโลมให้องค์ประกอบของ คกส. มีได้ไม่น้อยกว่า 5 คน โดยต้องประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติตามข้อ (1) (3) (5) และ (6) อย่างละไม่น้อยกว่า 1 คน และผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในสาขานั้นๆ จำนวนไม่น้อยกว่า 1 คน
  - ❖ ในกรณีที่ไม่มีสถานที่ดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ผู้บริหารหน่วยงานต้องจัดให้มีคณะกรรมการกำกับดูแล โดยมีองค์ประกอบไม่น้อยกว่า 5 คน และมีคุณสมบัติ ดังนี้
    - (1) ผู้บริหารสถาบัน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธาน
    - (2) ผู้ที่มีประสบการณ์การวิจัยที่ใช้สัตว์ ไม่น้อยกว่า 1 คน
    - (3) ผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการเลี้ยงและใช้สัตว์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และ/หรือ ผู้เชี่ยวชาญสาขาอื่นที่ครอบคลุมงาน เช่น นักสถิติ นักเคมี นักคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เป็นกรรมการไม่น้อยกว่า 2 คน
    - (4) ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับสาขาวิทยาศาสตร์ หรือ ผู้ที่ไม่สังกัดสถาบันเป็นกรรมการ ไม่น้อยกว่า 1 คน(อาจเป็นบุคคลเดียวกันก็ได้)
    - (5) บุคลากรในสถาบันเป็นเลขานุการ 1 คน
- มีแฟ้ม CV ของกรรมการแต่ละท่านที่แสดงคุณสมบัติของกรรมการไว้ให้ตรวจสอบได้

หมวด คกส. :

2.2 การประชุมของ คกส.

1. มีแผนและการประชุม คกส. เป็นประจำ ไม่น้อยกว่า 4 ครั้งต่อปี
2. มีระเบียบข้อบังคับการประชุม
3. มีรูปแบบระเบียบวาระการประชุม ที่สอดคล้องกับหน้าที่ของ คกส. อย่างครบถ้วน และกำหนดให้มีการรายงานในหัวข้อดังต่อไปนี้ ไว้ในวาระการประชุมด้วย
  - หัวหน้าหน่วยและสัตวแพทย์ประจำหน่วยต้องรายงานสถานภาพการเลี้ยงและใช้สัตว์ภายในหน่วยงาน และการติดตามประเมินโครงการของสัตวแพทย์ประจำหน่วย
  - การวินิจฉัยการกระทำผิดจรรยาบรรณ และ/หรือ การยุติโครงการ กรณีมีผู้กระทำผิดจรรยาบรรณ
4. มีรายงานการประชุมทุกครั้งที่มีการประชุม
5. การติดตามผลการดำเนินงานตามมติที่ประชุม
6. มี SOP การประชุม

หมวด คกส. :

2.3

การใช้อำนาจของ คกส.

1. พิจารณาวินิจฉัยการกระทำผิดจรรยาบรรณหรือเบี่ยงเบนจากข้อเสนอโครงการ และการยุติโครงการ
2. เสนอแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อช่วยพิจารณาโครงการ

มีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจของ คกส.ไว้อย่างชัดเจน และประกาศเผยแพร่ให้ทราบโดยทั่วกัน

1. หลักเกณฑ์การพิจารณาวินิจฉัยการกระทำผิดจรรยาบรรณ
2. คกส. มีหลักเกณฑ์การพิจารณาและการดำเนินการกรณีมีรายงานการเบี่ยงเบนหรือการไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณการใช้สัตว์ฯ ของโครงการฯ ที่ได้รับการรับรอง และอยู่ในระหว่างการดำเนินการ และแจ้งผลการพิจารณาให้เจ้าของโครงการทราบ
3. มีหลักเกณฑ์ และกระบวนการให้หยุดการดำเนินการวิจัยไว้ชั่วคราว (suspend) หรือยุติโครงการ (terminate) โดยถอนการรับรองโครงการฯ ที่ให้การรับรองแล้ว

หมวด ๓๓๑. :

2.3 การใช้อำนาจของ
คกส.

1. พิจารณาวินิจฉัย
การกระทำผิด
จรรยาบรรณหรือ
เบี่ยงเบนจาก
ข้อเสนอโครงการ
และการยุติ
โครงการ
2. เสนอแต่งตั้ง
ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อ
ช่วยพิจารณา
โครงการ

4. มีหลักเกณฑ์การเสนอแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ
เพื่อช่วยพิจารณาโครงการ

5. มีหลักเกณฑ์การยื่นข้อร้องเรียนและการ
จัดการเกี่ยวกับข้อร้องเรียน และมีหลักฐาน
เกี่ยวกับการดำเนินการ (ถ้ามี)

6. การประกาศเผยแพร่โดยหนังสือเวียน/ ลง
ใน intranet/ลงใน website ของหน่วยงาน

หมวด คกส. :

2.4 การรักษาความลับ การจัดการกรณีมี ผลประโยชน์ทับซ้อน

มีระเบียบการจัดการการรักษาความลับของ คกส. มีระเบียบการจัดการกรณีมีผลประโยชน์ทับซ้อน มีระเบียบการเข้าถึงเอกสารของบุคคลหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. การรักษาความลับ

- มีระเบียบที่ประกาศโดยผู้บริหารองค์กร เรื่อง การรักษาความลับของ คกส.
- มีแบบฟอร์มการยอมรับเรื่องการรักษาความลับของกรรมการ เพื่อให้กรรมการลงนาม
- เอกสารมีการลงนามของกรรมการแต่ละคน ทุกคน แสดงการยอมรับเรื่องการรักษาความลับ
- มีแฟ้มจัดเก็บรักษาเอกสารที่ลงนามไว้ พร้อมทั้งจะให้ตรวจสอบได้

2. การจัดการกรณีผลประโยชน์ทับซ้อน

- มีระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินการของ คกส. กรณีกรรมการมีหรืออาจมีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผลประโยชน์ทับซ้อน ที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินการ

หมวด คกส. :

2.5

การจัดการเอกสาร
และการเข้าถึง
เอกสาร

1. มีระบบการจัดเก็บเอกสาร

- มีระบบการจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้าน
ธุรการของ คกส. รวมทั้งรายงานการประชุมของ คกส.
- มีทะเบียนรายชื่อนักวิจัยที่ใช้สัตว์ของสถาบัน มีทะเบียนรายชื่อ
ข้อเสนอโครงการ
- มีระบบการจัดเก็บเอกสารข้อเสนอโครงการขอใช้สัตว์ทุก
โครงการที่อยู่ระหว่างการพิจารณา ข้อเสนอโครงการที่อยู่ระหว่าง
การดำเนินการ (ข้อเสนอโครงการ รายงานความก้าวหน้า การขอ
เปลี่ยนแปลงโครงการ ฯลฯ) และโครงการ ที่เสร็จสมบูรณ์และแจ้ง
ปิดโครงการแล้วพร้อมทั้งข้อมูลทั้งหมด ให้เป็นระเบียบ
- มีระเบียบการจัดเก็บเอกสาร และการทำลายเอกสาร
- มีระบบการจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานที่เลี้ยงสัตว์ รวมทั้ง
สำเนาพิมพ์เขียวของสถานที่ เอกสารข้อมูลบุคลากร และข้อมูล
การจัดการเลี้ยงสัตว์ที่เป็นระบบ (รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์)

หมวด ๓๓๘. :

2.5 การจัดการเอกสาร และการเข้าถึงเอกสาร

1. มีระบบการจัดเก็บเอกสาร (ต่อ)

- มีการจัดเก็บเอกสารอย่างเป็นระบบ (เช่น สามารถป้องกันความเสียหายได้ ตัวอย่างเช่น เอกสารเก่าใหม่ไม่แยกกันเกิดความเสียหายในการนำมาใช้) เขียนชื่อแฟ้มไว้ให้ชัดเจน มีการจัดเก็บที่เป็นระเบียบ สามารถสอบกลับได้
- มีระเบียบการปรับแก้ข้อมูลในเอกสาร (change control)

2. มีการจัดการเกี่ยวกับการเข้าถึงเอกสาร

- มีข้อกำหนดในการเข้าถึงเอกสารที่ชัดเจน
- การจำแนกประเภท เช่น เอกสาร เอกสารลับ และเอกสารที่เปิดเผยได้
- กรณีประเภทเอกสารลับ มีการกำหนดระเบียบการเข้าถึงเอกสารที่ชัดเจนที่ระบุถึงผู้มีอำนาจในการอนุญาต ผู้ที่มีสิทธิที่จะเข้าถึงเอกสาร

หมวด คกส. :

2.6 การจัดการ ฐานข้อมูล

- มีฐานข้อมูลครบถ้วน และปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
- มีฐานข้อมูลการเลี้ยงและใช้สัตว์ฯ ของสถาบัน (โดยใช้โปรแกรมฐานข้อมูลของ สพสว.วช.) มีข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงและใช้สัตว์ที่สมบูรณ์ ทั้งข้อมูลเกี่ยวกับ คกส. ผู้ใช้สัตว์ เจ้าหน้าที่ของหน่วยเลี้ยงและใช้สัตว์ โครงการที่ใช้สัตว์ ข้อมูลการเลี้ยงและใช้สัตว์ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
  - มีบุคลากรรับผิดชอบดูแลและปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง

หมวด คกส. :

2.7 หน้าที่ 1

การจัดทำแผนพัฒนา
และแผนงบประมาณ

คกส. จัดทำแผนพัฒนาการเลี้ยงและใช้สัตว์ และแผน
งบประมาณ โดยมีทั้งแผนรายปี และแผนระยะยาว
ประกอบด้วย

- มีการประเมินสถานภาพการเลี้ยงและใช้สัตว์ และ
จัดทำแผนพัฒนางานเลี้ยงและใช้สัตว์เพื่องานทาง
วิทยาศาสตร์ของหน่วยงาน (รวมทั้งแผน
งบประมาณ) ทั้งแผนประจำปี และแผนระยะยาว
- มีหลักฐานการติดตาม ทบทวน หรือปรับแผนฯ
ประจำปี และแผนระยะยาว เพื่อให้สอดคล้องกับ
งบประมาณที่ได้รับ
- มีหลักฐานการเสนอแผนพัฒนาฯ การเสนอขอ
งบประมาณประจำปี ต่อผู้บริหาร และการได้รับ
งบประมาณประจำปี จากผู้บริหาร

หมวด คกส. :

2.8 หน้าที่ 2
การพิจารณา
โครงการที่ขอ
ใช้สัตว์

คกส. ต้องประกาศคู่มือและ/หรือวิธีการจัดการเกี่ยวกับการพิจารณาข้อเสนอโครงการที่ขอใช้สัตว์ ให้ผู้ใช้สัตว์และผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบโดยทั่วกัน โดยต้องมีเนื้อหารายละเอียด ดังนี้

1. วิธีการ ขั้นตอน และสถานที่ยื่นข้อเสนอโครงการที่ขอใช้สัตว์
ในกรณี

(1) การยื่นข้อเสนอโครงการครั้งแรก

(2) การยื่นข้อเสนอโครงการที่ปรับปรุง หรือแก้ไข

(3) การยื่นข้อเสนอโครงการแบบเร่งด่วน

(4) การยื่นข้อเสนอโครงการที่จะใช้สัตว์นอกหน่วยงาน

(4.1) การยื่นข้อเสนอโครงการที่จะใช้สัตว์นอกหน่วยงาน

(4.2) การยื่นข้อเสนอโครงการเพื่อจะใช้สัตว์ในสถานที่เลี้ยงสัตว์ของ
หน่วยงานอื่น

(5) การยื่นข้อเสนอโครงการของบุคลากรนอกหน่วยงานที่ประสงค์จะเข้ามาใช้สถานที่ของหน่วยงาน

หมวด คกส. :

2.8 หน้าที่ 2

การพิจารณา
โครงการที่ขอ
ใช้สัตว์

2. กำหนดตารางเวลาการรับข้อเสนอโครงการ การกำหนดวันประชุมพิจารณาข้อเสนอโครงการ และกำหนดวันแจ้งผลการพิจารณาให้ชัดเจน และประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน
3. มีแบบฟอร์มข้อเสนอโครงการ และแบบฟอร์มพิจารณาประเมินโครงการ
4. กำหนดขั้นตอน การพิจารณาโครงการนับแต่ได้รับข้อเสนอโครงการ
5. กำหนดหลักเกณฑ์และประเด็นการพิจารณาข้อเสนอโครงการที่สอดคล้องกับแนวทางที่ วช.กำหนด
6. คกส.พิจารณาข้อเสนอโครงการใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งไม่ควรเกินหนึ่งเดือน

หมวด คกส. :

2.9

หน้าที่ 3 การติดตาม
กำกับดูแลการ
ดำเนินงานโครงการที่
ได้รับการพิจารณา
รับรองแล้ว

คกส. ทำหน้าที่ในการติดตามและกำกับการดำเนินงานของ
โครงการให้เป็นไปตามข้อเสนอโครงการที่ได้รับการพิจารณา
รับรองแล้ว (โดยต้องกำหนดการติดตามโครงการไว้ในประกาศ
คู่มือ/วิธีการเสนอข้อเสนอโครงการด้วย) โดยดำเนินการดังนี้

1. มีข้อกำหนดในการติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานโครงการทั้ง
ในและนอกสถานที่
2. มีหลักเกณฑ์การกำกับดูแล และ SOPs การติดตามโครงการที่
ได้รับการรับรองแล้ว ของผู้รับผิดชอบติดตามกำกับดูแล และมี
รายงานการติดตามโครงการเสนอต่อ คกส.
3. มีแผนและรายงานการติดตามกำกับดูแลการดำเนินงาน
โครงการของผู้ใช้สัตว์ โดยสัตวแพทย์ประจำหน่วย เสนอต่อที่
ประชุม คกส. เป็นประจำทุกครั้ง

หมวด คกส. :

2.10 หน้าที่ 4 กำกับดูแลให้มีการดูแลสุขภาพสัตว์สภาพแวดล้อม การป้องกันการติดเชื้อ และการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค สารพิษและมลพิษโดยสัตวแพทย์ประจำสถานที่ดำเนินการ

คกส. ทำหน้าที่กำกับและจัดการให้สัตวแพทย์ประจำหน่วยจัดทำแผนและดำเนินการดังนี้

1. การตรวจสอบสุขภาพสัตว์ภายในหน่วยงาน
2. การตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายในหน่วยงาน
3. การป้องกันการติดเชื้อ
4. การป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค สารพิษและมลพิษ
5. มีการรายงานผลการดำเนินงานตามแผน ต่อ คกส. ในการประชุมทุกครั้ง

หมวด คกส. :

2.11 หน้าที่ 5

การตรวจสอบและ
กำกับการเลี้ยงสัตว์
เพื่อ งาน ทาง
วิทยาศาสตร์โดย
หัวหน้าหน่วย

คกส.ทำหน้าที่ในการตรวจสอบและกำกับการเลี้ยงสัตว์เพื่องานทาง
วิทยาศาสตร์ โดยหัวหน้าหน่วย เป็นประจำ

1. มีหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจสอบ และกำกับการเลี้ยงสัตว์ฯ
2. มีแผน และหลักฐานการดำเนินการติดตามตรวจสอบสถานที่
ระบบการเลี้ยงและใช้สัตว์ฯ โดยหัวหน้าหน่วย เป็นประจำทุกเดือน
พร้อมทั้งรายงานต่อ คกส.ในการประชุมทุกครั้ง
3. คกส. มีแผนงานการเข้าตรวจสอบการดำเนินงานภายใน
หน่วยงาน และมีรายงานการติดตามตรวจสอบสถานที่เลี้ยงและใช้
สัตว์ของ ของ คกส. ทุกครั้งที่เข้าตรวจอย่างน้อยปีละสองครั้ง
4. มีรายงานการตรวจและประเมิน ที่มีรายละเอียดความเห็น การ
ปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด การเปลี่ยนแปลงจากมาตรฐานหรือ
จากที่เป็นอยู่เดิม ระบุสิ่งที่บกพร่องหรือขาด พร้อมเหตุผล รวมทั้ง
รายงานการแก้ไขข้อบกพร่องตามมติของ คกส.
5. คกส.มีหลักฐานการรายงานการตรวจและประเมินฯ เสนอให้
ผู้บริหารสถาบันเป็นประจำ

หมวด คกส. :

2.12	หน้าที่ 6 การพัฒน บุคลากร	<p>คกส. ปฏิบัติหน้าที่ในการพัฒนาบุคลากรทุกระดับที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดการอบรมเกี่ยวกับ หน้าที่ของ คกส. และจรรยาบรรณการใช้สัตว์ ฯ และ พ.ร.บ.สัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. 2558 ให้แก่ คกส. ทั้งคณะ เมื่อได้รับการแต่งตั้ง และได้รับการอบรมให้มีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง 2. มีแผนการพัฒนาบุคลากรทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง<ul style="list-style-type: none"> - คกส. ผู้ใช้สัตว์ พนักงานเลี้ยงสัตว์ บุคลากรฝ่ายสนับสนุน 3. มีหลักฐานการพัฒนาบุคลากรตามแผน เช่น หลักฐานเนื้อหาสาระ การอบรม หลักฐานการเข้ารับการอบรม การจัดทำ workshop ของ คกส. ฯลฯ 4. มี CV บุคลากรที่เกี่ยวข้องที่แสดงถึงการได้รับการพัฒนา ที่เป็นปัจจุบัน 5. มีการประเมินเพื่อการพัฒนาบุคลากร
------	---------------------------------	--

หมวด ดกส. :

2.13	หน้าที่ 7 การเผยแพร่ความรู้ และประชาสัมพันธ์	<p>คกส. ทำการเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจถึงประโยชน์ของการเลี้ยงและใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ อย่างต่อเนื่อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดการเผยแพร่ ความรู้ ความสำคัญและประโยชน์ของการเลี้ยงและใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณฯ และมาตรฐาน 2. มีแผนการจัดการประชาสัมพันธ์ / กิจกรรมให้สังคม (ภายในและภายนอกองค์กร (หมายเหตุสำหรับ ผู้ตรวจ: โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานใหญ่) ได้รับทราบ และหลักฐานการดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดไว้
------	--	---

หมวด คกส. :

<p>2.14 หน้าที่ 8</p> <p>จัดทำมาตรฐาน วิธีการปฏิบัติ (SOPs) การปฏิบัติ หน้าที่ของ คกส. และ SOPs การ เลี้ยงและใช้สัตว์ของ หน่วยงาน</p>	<p>คกส. ได้จัดทำและมีรายการมาตรฐานวิธีการปฏิบัติ (SOPs) ของ คกส. และ SOP ของหน่วยงานเลี้ยงและใช้สัตว์ไว้โดยครบถ้วน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มี SOPs การปฏิบัติหน้าที่ของ คกส. ครอบคลุมการทำหน้าที่ของ คกส. 2. มีรายการ SOPs ของหน่วยงาน ที่แบ่งตามหมวดหมู่<ul style="list-style-type: none"> ■ SOPs การบริหารจัดการหน่วยงาน ■ SOPs การเลี้ยงสัตว์ฯ (เกี่ยวกับการจัดการเลี้ยงสัตว์ที่เป็นระบบ ตั้งแต่การรับสัตว์ การกักกันสัตว์ การจัดเตรียมอาหาร น้ำ วัสดุรองนอน ฯลฯ) ■ SOPs การป้องกันการติดเชื้อ ■ SOPs การควบคุมสภาพสิ่งแวดล้อม ■ SOPs การป้องกันการแพร่กระจายของมลพิษและสารพิษจากการเลี้ยงและใช้สัตว์
---	--

หมวด คกส. :

2.14 หน้าที่ 8 จัดทำมาตรฐาน
วิธีการปฏิบัติ (SOPs) การ
ปฏิบัติหน้าที่ของ คกส.
และ SOPs การเลี้ยงและ
ใช้สัตว์ของหน่วยงาน

- SOPs การใช้สัตว์ฯ
- SOPs การจัดการอาชีวอนามัยของบุคลากร
- SOPs การขนส่ง และการเคลื่อนย้ายสัตว์
- SOPs การสืบสายพันธุ์และเพาะขยายพันธุ์สัตว์ (ถ้ามีการผลิตสัตว์)
- SOPs การซ่อมบำรุง

3. มีบันทึกการแจกจ่าย SOPs ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน

4. เผยแพร่ SOPs ให้ทุกฝ่ายและแสดงไว้ ณ สถานที่ที่ปฏิบัติเพื่อให้ผู้ใช้ได้ปฏิบัติได้ถูกต้อง

5. มีบันทึกการทบทวน ปรับปรุง แก้ไข SOPs ตามความจำเป็น อย่างสม่ำเสมอ

หมวด คกส. :

- 2.15 หน้าที่ 9 รายงานการดำเนินการต่อสัตว์ และการกำกับการจัดทำสถิติการใช้สัตว์ ของหัวหน้าหน่วย เป็นประจำทุก 6 เดือน
1. คกส. จัดทำรายงานการดำเนินการต่อสัตว์ฯ ทุก 6 เดือน ที่ คกส. เสนอต่อ วช. ผ่านผู้บริหาร ตามแบบฟอร์มที่ สพสว.วช. กำหนด
  2. คกส. กำกับให้หัวหน้าหน่วยจัดทำรายงานสถิติการใช้สัตว์ฯ เสนอต่อ วช. ทุก 6 เดือน (โดยผ่าน คกส. และผู้บริหาร) ตามแบบฟอร์มที่ สพสว.วช. กำหนด (อาจเป็นแบบฟอร์มเดียวกับ 1)
  3. มีการเก็บรักษาสำเนารายงานดังกล่าว ไว้โดยครบถ้วน
  4. มีฐานข้อมูลที่มีข้อมูลเป็นปัจจุบัน เชื่อมต่อกับ สพสว.

หมวด คกส. :

2.16 หน้าที่ 10 ทำหน้าที่เป็น
คณะกรรมการจรรยาบรรณ
ของสถาบัน

คกส. ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการจรรยาบรรณของ
สถาบัน โดยดำเนินการดังนี้

1. คกส.กำหนดแนวทางปฏิบัติ ในการพิจารณาข้อร้องเรียนหรือ
เมื่อพบว่ามีผู้ไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเลี้ยงและใช้สัตว์ของ
สถาบัน หรือปฏิบัติเบี่ยงเบนจากข้อเสนอโครงการ หรือ
ปฏิบัติผิดจรรยาบรรณ
2. คกส.ดำเนินการพิจารณาข้อร้องเรียนหรือเมื่อพบว่ามีผู้ไม่
ปฏิบัติตามระเบียบการเลี้ยงและใช้สัตว์ของสถาบัน หรือ
ปฏิบัติเบี่ยงเบนจากข้อเสนอโครงการ หรือปฏิบัติผิด
จรรยาบรรณ
3. มีรายงานการดำเนินการต่อ คกส. เมื่อพบว่ามีผู้ไม่ปฏิบัติ
ตามระเบียบการเลี้ยงและใช้สัตว์ของสถาบัน หรือปฏิบัติ
เบี่ยงเบนจากข้อเสนอโครงการ หรือปฏิบัติผิดจรรยาบรรณ
หรือขัดต่อ พ.ร.บ. สัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. 2558

เกณฑ์การประเมินผล :

- ❖ ผ่าน : ครบถ้วนหรือสอดคล้องกับตัวชี้วัด
- ❖ ปรับปรุง : มีข้อบกพร่องที่ไม่สำคัญ แต่ควรได้รับการปรับปรุง
- ❖ แก้ไข : มีข้อบกพร่องสำคัญที่จำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไข

